

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૨૭-૧૧-૨૦૧૪, ગુરુવાર

તંત્રી સ્થાનેથી....

રાષ્ટ્રીય સ્વાભિમાનના પ્રતીકનો કરૂણા અંત

બીજા મોટા યુદ્ધોમાં ભારતીય સૈન્યના વિજયની સહભાગી અને પ્રતીક બની રહેલ યુદ્ધ નૌકા - વિમાનવાહક યુદ્ધજહાજ આઈએનએસ વિક્રાંત એના અસ્તિત્વની અંતિમ ક્ષણોની સાક્ષી બની રહ્યું છે. 'હરક્યુલિસ' નામે ઓળખાતું આ વિશાળ વિમાનવાહક યુદ્ધ પોત ૧૯૬૧માં ભારતીય નૌસેનામાં ખેડાયા પછી એનું નવું નામકરણ કરાવ્યું હતું - 'આઈએનએસ વિક્રાંત' - આ યુદ્ધ જહાજ ૧૯૬૫ થી ૧૯૭૧નાં પાકિસ્તાન સામેનાં યુદ્ધ દરમિયાન ભારતીય સેનાના બંધાવેલ વિજયનું સાક્ષી રહ્યું છે. દુનિયાના પાંચ જ દેશો પાસે આવા વિમાનવાહક જહાજ છે. ૧૯૭૧ના ઐતિહાસિક વિજયમાં સૌથી અગત્યનો રોલ આ યુદ્ધ જહાજનો હતો. એની એક્સપાઈટરી ડેટ આવી જતાં ૧૯૯૭માં એનું શું કરવું તે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો. ગેટ વે ઓફ ઇન્ડિયા પાસેના સમુદ્રમાં લંગર નાખીને એને પ્રદર્શન માટે મૂકવામાં આવ્યું. એને મ્યુઝિયમમાં ફેરવી નાખવાની દરખાસ્તો આવતી રહી પરંતુ બ્યુરોક્રસીને એની બાવણી એ ઘોળો હાથી પાળવા જેવું લાગ્યું. ૧૯૯૯માં એને તોડી નાખવાનું નક્કી કરાવ્યું ત્યારે બાળા સાહેબ કાકરે એની વહાલે ધ્યાય. પરંતુ પછીનાં વર્ષોમાં એણે બચાવવાનું કોઈ ન રહ્યું. નૌસેના ઘણું ઇચ્છતી હોય કે ઐતિહાસિક વિજયના આવા પ્રતીકને ગમે તેટલો ખર્ચ કરીને પણ સાચવવું જ રહ્યું, તેથી નૌસેનાએ પોતે થોડાં વરસ એને સાચવ્યું, પરંતુ આખરે બ્યુરોક્રસીનો નિર્ણય જ હાવી થયો. કોઈ દેશભક્તે કેવેલી રીટ હાઈકોર્ટ કાઢી નાખી તે પછી આઈએનએસ વિક્રાંતનું ભાવિ પૂરું થઈ ગયું. આખરે એક પાનગી પાટીએ એનો ફક્ત ૬૦ કચોડમાં સોદો કરી દીધો અને હવે એ ભવ્ય અને ભાતિગાળ ઇતિહાસને ટુકડે ટુકડે કપાવું જોવાના દિવસો સાંભળ્યા છે. ભારત જેવા દેશ પોતાના વિજયના પ્રતીક સમી પ્રેરણાના સ્ત્રોત સમી યુદ્ધનૌકાને આ રીતે ભંગારમાં વેચવા તૈયાર થાય છે ત્યારે કોઈ પણ સંવેદનશીલ નાગરિકની આંખ ભીની થશે. અમેરિકા અને યુરોપમાં આવાં યુદ્ધ જહાજોને ભાવિ પેટીની પ્રેરક સ્મૃતિ તરીકે કચોડોના ખર્ચે જાળવી રાખવામાં આવે છે. સવાલ સંવેદનાનો અને સમજણનો છે. આ યુદ્ધ જહાજને મ્યુઝિયમમાં ફેરવવાનો અંદાજિત ખર્ચ એક હજાર કરોડ અંકાયો હતો. આવડી મોટી આર્થિક સત્તા માટે આ બહુ મોટી રકમ ન જ કહેવાય. લાખો કરોડનાં કોલોસાલ થતાં રહે છે અને છતાં આપણો વાળ વાંકો થતો નથી, બ્યુરોક્રસી અને રાજકારણીઓનાં પેટનું પાણી હાલતું નથી. પરંતુ રાષ્ટ્રના સ્વાભિમાનના પ્રતીકની બાવણી પાછળ એક હજાર કરોડનો ખર્ચ કરવો પડે તે એમને મોંઘો પડે છે. દિવાલખંડ કે ટાટા-બિરલાની ભાગીદારીમાં આ સ્વાભિમાનના પ્રતીકની બાવણીનો પ્રોજેક્ટ હાથ ધરી શકાયો હોત. ખતેખર દેશ માટે આ ખૂબ જ દુખદ અને શરમજનક ઘટના છે. સેનાના નિવૃત્ત જનરલો પેટછૂટી વાત કરતાં કબૂલે છે કે બ્યુરોક્રસી અને રાજકારણીઓ સેનાને મહત્ત્વ આપવાનાં વિચારો છે. તેઓ એમ માને છે કે સેનાને વધુ પડતું મહત્ત્વ આપવાથી એ ક્યારેક બળવો કરવાનો વિચાર પણ કરી શકે! એટલે એમને વહીવટથી દૂર રાખી ફક્ત શહીદી માટે જ તૈયાર રાખવાની મનોવૃત્તિ હાવી થઈ ગઈ છે. દેશ માટે આથી મોટી શરમની વાત કઈ હોઈ શકે ? મહારાષ્ટ્ર સરકારે આઈએનએસ વિક્રાંતને જાળવવાની સ્વીકારવાની ના પાડી હોય તો કેન્દ્ર સરકારે આગળ આવવું જોઈએ એવું. એવું કશું જ થયું નહીં. વડાપ્રધાન દેશભક્તિની મોટી મોટી વાતો જરૂર કરતા રહે છે અને વિદેશપ્રવાસી પાછળ કચોડોના ધુમાડા પછા કરે છે, પરંતુ આઈએનએસ વિક્રાંત પાછળ જેવા યુદ્ધપોતને સાચવી લેવાનું એમને પણ સૂચ્યું નહી, તે કેવી વિડંબના છે!

પત્રકારત્વના વિદ્યાર્થીઓ અધિક કલેક્ટરને મળ્યા

ગાંધીનગરની કડી સર્વ વિશ્વ વિદ્યાલયસંચાલિત પત્રકારત્વ વિભાગમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓએ તેમના અભ્યાસક્રમ અને વ્યવહારુ ક્ષેત્રમાં જાણકારીના ભાગરૂપે અધિક કલેક્ટર રમેશ મેરજ સાથે સ્ટેમ્પ ભવન ખાતે વાર્તાલાપ યોજાયો હતો. જેમાં તેમણે પત્રકારત્વના જીવનમાં સરકાર અને સામૂહિક સંચારની મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા અને તેની અસરની ચર્ચા કરી હતી. (તસવીર : સમીર રામી)

જીઆઈપીએ સના વિદ્યાર્થીઓએ

મુકબધિર બાળકો સાથે દિવસ પસાર કર્યો

ગાંધીનગર, તા. ૨૬ જીવનમાં સન્સંગ, સૂરજભાવ, સમજણ અને સેવા જેવા મૂલ્યો જ સત્કર્મ છે. સતકર્મ એ પરમાત્મા તરફનો પથ છે. માણસના જીવનમાં પ્રથમ ચાર મૂલ્યો તો વ્યક્તિગત છે. પણ સેવા કરવી એ તો મહાન મૂલ્ય છે. મોટી સેવા કરવાથી ફળ નાનું મળે છે. નાની સેવા કરવાથી ફળ ઊંચું મળે છે. આવી જ નાની સેવા કરવાનું સત્કર્મ ગાંધીનગર ઈન્ટરનેશનલ પબ્લિક સ્કૂલ દ્વારા ધોરણ-૪,૫,૬ ના બાળકોને સાથે રાખીને મુક બધિર અને અંધશાળાના કુદરતના ખોળે રહેતા બાળકો પ્રત્યે કરવામાં આવી. નિરાધાર અને હુંફ વગરના લાયકાર બાળકોને કુદ્રસ, વેફર, બિસ્કીટ વગેરે આપીને પરમ આનંદ મેળવ્યો હતો. મુકબધિર અને અંધ બાળકોને ખુશી અને આનંદ આપવાનો હાલનો જીઆઈપીએના બાળકોએ કર્યો. રમત ગમત, વાર્તા તેમજ તેમની પાસે બેસી જે હુંફ આપી તેનાથી બાળકોની એકલાતા દૂર થઈ જીવન જીવવાની દૈઘના મજબૂત બની હતી. આજે શાળાના ધોરણ-૧૧-૧૨ અને સીઆઈઈ ના સમજણ અને બુદ્ધિવાન બાળકોએ પેથાપુરની કૈલાસધામ વૃદ્ધાશ્રમની મુલાકાત લઈ 'મા-બાપને ભુલશો નહિ' તે ઉક્તિ યાદ આવી ગઈ તો આંખો ભીંજાઈ ગઈ હતી. જીવનમાં મા-બાપ વગર જીવવું બેકાર છે તેવો બોધ મેળવ્યો હતો. શાળાના આ બાળકોએ વૃદ્ધાશ્રમની મુલાકાત લીધી પછી જીવન જીવવાની નૈતિકતા શું છે તેનો ખરેખર લાગમી અને દુઃખભર્યાં અનુભવ કર્યો હતો. દરેકને શિયાળામાં સવારની જરૂરીયાત પુરી થાય તેવા સાધનોની કિટ બનાવી અર્પણ કરી તેમના દુઃખમાં સહભાગી થયા હતા.

આજે 'ગાંધી જીવન દર્શન' વિશે

વાર્તાલાપ યોજાશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૬ ગાંધી મિત્ર વર્તુળ ગાંધીનગર છેલ્લા બે વર્ષોથી ગાંધી જીવન દર્શન વિશે વાર્તાલાપનું આયોજન કરતું આવ્યું છે તેમજ શહેરની માધ્યમિક તેમજ ઉચ્ચ માધ્યમિક શાળાનાં વિદ્યાર્થીઓને 'સત્યના પ્રયોગો' ગાંધીજીની આત્મકથાનું પુસ્તક ભેટમાં આપે છે. આજ સુધી અગિયાર શાળાઓનાં ૨૩૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓને ગાંધીજીની આત્મકથા પુસ્તકો ભેટમાં આપવામાં આવ્યા છે. તા. ૨૭-૧૧-૨૦૧૪ ને ગુરુવારે સાંજે ૪-૦૦ કલાકે એમ.બી. પટેલ માધ્યમિક શાળા, વાવોલમાં ભાનુપ્રસાદ પુરાણી, સંયોજક, ગાંધી મિત્ર વર્તુળ, ગાંધીનગર દ્વારા ગાંધી જીવન દર્શન વિશે વાર્તાલાપ કરશે. તેમજ વિદ્યાર્થીઓને સત્યના પ્રયોગો ગાંધીજીની આત્મકથા (સંક્ષિપ્ત) ભેટ આપવામાં આવશે. ગાંધી મિત્રોને ઉપસ્થિત રહેવા જાહેર નિમંત્રણ આપવામાં આવ્યું છે.

બહેરા મુંગા શાળાની મુલાકાત લીધી

ગાંધીનગર, તા. ૨૬ શ્રી સમસ્ત બ્રહ્મસમાજ મહિલા પાંખ ગાંધીનગરની બહેનોએ અમદાવાદ વસ્ત્રાપુરમાં આવેલ અંધજન મંડળની મુલાકાત લીધી હતી. શાળાના મુક બધિર અને પ્રજ્ઞાયક્ષુ બાળકો દ્વારા કરવામાં આવતી વિવિધ કામગીરી લાઈટ ફીટીંગ, વેલેડીંગ, સિલ્હાઈ, પ્રિન્ટીંગ, સુધારીકામ જેવી પ્રવૃત્તિ જોઈને અભિભૂત થઈ ગયા હતા, તેમજ સંસ્થાની બહેનોનો આત્મવિશ્વાસ વધાર્યો હતો. તેમજ બ્રહ્મસમાજ મહિલા પાંખ ફૂલ નહિ તો ફૂલની પાંખડી સમજી બહેરા મુંગા સ્કૂલમાં અભ્યાસ કરતા બાળકોને બૂટ-ઓજા આપવામાં આવ્યા હતા.

હરિની દષ્ટિ...

બહેન, જરાય ગભરાશો નહી, પેશન્ટ બહુ બોલ કરે છે એટલે ઇબોલા થયું હોય તેવું સાબીત ન થાય...!!

સાહિત્ય ગૌરવ અને ગૌરવ પુરસ્કાર

રાજ્યપાલશ્રીના હસ્તે એનાયત કરાશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૬ ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા આપાતો ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી, સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર વર્ષ-૨૦૧૩ માટે ગુજરાતી ભાષાના જાણીતા કવિ-રાજ્યપાલ શ્રી આમ પ્રકાશ કોહલીના હસ્તે ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ ખાતે સાંજે ૫.૦૦ કલાકે સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર અને ગૌરવ પુરસ્કાર એનાયત કાર્યક્રમ યોજાશે. આ પ્રસંગે રમત ગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગના રાજ્યકક્ષાના મંત્રી શ્રી નાનુભાઈ વાનાણી ખાસ ઉપસ્થિત રહેશે. ગાંધીનગરના મહામાત્રની યાદીમાં પુરસ્કાર એનાયત કાર્યક્રમમાં જજવાવૈયું છે.

માનગઢમાં ૨૦ કુંડી ગાયત્રી મહાયજ્ઞ યોજાશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૬ ગુજરાત, રાજસ્થાન અને મધ્યપ્રદેશની સરહદોના ત્રિબેંદ મહીસાગરના કિનારે આવેલ શહિદોના ધામ માનગઢ ખાતે અખિલ વિશ્વ ગાયત્રી પરિવાર દ્વારા ૬૬ કુંડી ગાયત્રી મહાયજ્ઞનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ મહાયજ્ઞ દરમિયાન ૨૪૦૦ યુવા ચિંતન ગોળિ અને વિરાટ શોભાયાત્રા જેવા કાર્યક્રમો પણ યોજાશે. આ પ્રસંગે હરિદ્વારના શાંતિકુંજ ખાતેથી ગાયત્રી પરિવારના વરિષ્ઠ મનિષી વિરેશ્વર ઉપાધ્યાય ખાસ ઉપસ્થિત રહેનાર છે. આ કાર્યક્રમમાં સંતરામપુરની ગાયત્રી શક્તિ પીઠ દ્વારા માનગઢના ઐતિહાસિક વીર શહીદોને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પિત કરવાનો ભવ્ય મસારોહ પણ યોજાશે. અને ઉલ્લેખનીય છે કે માનગઢમાં ભારત દેશની આઝાદીની હાકલ સર કરવા ગુરુ ગોવિંદસિંહના નેત્રા હેઠળ હજારો આદિવાસી વીર શહીદોએ અંત્રેજોએ આચરેલા હત્યાકાંડમાં શહીદી વહોરી હતી.

વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં પ્રાયોગિક

પરીક્ષાનુ હવે નિરીક્ષણ થશે

શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા દરેક શાળાને પરિપત્ર પાઠવી પ્રાયોગિક પરીક્ષાના નવા નિયમોનો ચુસ્તપણે પાલન કરવા આદેશ

અમદાવાદ, તા. ૨૬ રાજ્યની વિવિધ વિજ્ઞાન પ્રવાહની શાળાઓ યોજાતી પ્રાયોગિક પરીક્ષાઓનું કામ યોગ્ય રીતે થતું ન હોવાની ફરિયાદો ઉઠવા પામી છે. ત્યારે હવે શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા દરેક શાળાઓને પરિપત્ર પાઠવી પ્રાયોગિક પરીક્ષાઓના તમામ નિયમોનો ચુસ્તપણે અમલ કરવા માટે તાકીદ કરાઈ છે તેમજ નિયમોનું પાલન થાય છે કે નહીં તે જાણવા બોર્ડ દ્વારા શાળાઓનું મોનિટરિંગ કરવાનું નક્કી કરાયું છે. પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ ધોરણ ૧૧-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહની પરીક્ષા ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવે છે. જે કે, વિજ્ઞાન પ્રવાહની પ્રાયોગિક પરીક્ષા લેવાનું ઇન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ યોજાવામાં આવે છે. જે કે, આ પ્રાયોગિક પરીક્ષાનું કાર્ય વ્યવસ્થિત ન થતું હોવાની રજૂઆતો શિક્ષણ બોર્ડને મળી છે જેમાં મુખ્યત્વે શાળાઓ પાસે જરૂરી લેબોરેટરી ન હોવી, અપુરતી સુવિધાઓ, પ્રાયોગિક કાર્ય ન કરાવતું, પરીક્ષા લીધા વિના માર્ક્સ મુકવા અને પક્ષપાત પૂર્વક ઓછા વધારે રૂણ મુકવાની ફરિયાદોનો સમાવેશ થાય છે ત્યારે આ ગંભીર બેદરકારી સામે લાખ આંખ કરીને શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા દરેક શાળાઓને પરિપત્ર પાઠવવામાં આવ્યા છે જેમાં દરેક વિજ્ઞાન પ્રવાહની શાળાને પોતાના વિદ્યાર્થીઓની પ્રાયોગિક પરીક્ષા ફરજિયાત શિક્ષણ બોર્ડ નક્કી કરેલ સમય એટલે કે ૨૩-૦૨-૨૦૧૪ થી ૨૮-૦૨-૨૦૧૪ દરમિયાન જ લેવાની રહેશે. આ સમય કરતા વહેલુ કે મોડુ પરીક્ષાનું આયોજન કરનાર શાળાઓને દંડ ફટકારવામાં આવશે. આ ઉપરાંત વિજ્ઞાન પ્રવાહને પ્રત્યેક શાળાએ લેબોરેટરીની સુવિધા યોગ્ય છે કે નહીં તેમજ બોર્ડના સમયપત્રક મુજબ પ્રાયોગિક કાર્ય નિયમિત કરવામાં આવે છે કે નહીં તેની ચિત્રતો ૨૦મી જાન્યુઆરી ૨૦૧૫ સુધી શિક્ષણ બોર્ડને મોકલી આપવાની રહેશે. આ ઉપરાંત દરેક જિલ્લાશિક્ષણ-ધિકારીઓને તેમના જિલ્લાની વિજ્ઞાન પ્રવાહની શાળાઓની આકસ્મિક ચકાસણી કરવા પામી જણાય તો બોર્ડને રિપોર્ટ કરવા જણાવવાનું છે. આ કાર્ય માટે જિલ્લાશિક્ષણધિકારીઓ ડાયટના આચાર્ય અને પ્રાધ્યાપકોની પણ મદદ લેવાઈ શકશે.

ખેલમહાકુંબ અંતર્ગત યોજાયેલ હોકી ટૂર્નામેન્ટમાં સેક્ટર-૭ સ્થિત વહાણવટી વિદ્યાલયનો વિદ્યાર્થી જળક્રમ્યો છે. ખેલ-મહાકુંબમાં અંડર-૧૬ હોકી ટૂર્નામેન્ટમાં વહાણવટી વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી જયેશ મકવાણાએ ભાગ લીધો હતો. ત્યારે હોકી ટીમ રાજ્યકક્ષાએ વિજેતા બનવા પામી છે. શાળા પરિવારે વિદ્યાર્થીને અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. તસવીરમાં ભાગ લીધેલ વિદ્યાર્થી અને શિક્ષકગણ દર્શમાન થાય છે.

ધરમાં દીકરીનો મૃતદેહ પડયો હતો... અને મા ખડખડાટ હસતી હતી... એક અત્યંત કરૂણ સત્યઘટના..

સુખની અપેક્ષામાં ભાગદોડ કરતો માનવી સામાન્ય સુખ પણ મેળવી ન શકે ત્યારે તેને જીવનનો જીવનમાં કંઈ રસ રહેતો નથી. ઢસરડા કરીને આયુષ્ય પુરુ કરે છે, ક્યાં તો જીવનની હતાશ બની ભાગ્યના ભરોસે પરિવારને છોડી દે છે. કેટલાક તો જન્મજાત દુખિયા હોય છે, લીલીવતીથી શરૂ થયેલું દુઃખ સ્મશાનમાં પણ કેડો મુકતું નથી એવા જન્મના દુખિયાના એક પરિવારની સત્યઘટના રૂંવાડા ખડા કરી દે તેવી છે. પાત્રોના નામ બદલી આ પરિવારની કથા અત્રે પ્રસ્તુત છે.

એક બ્રાહ્મણ પરિવારમાં બે જોડીયા દીકરા અને એક દીકરી મળી પાંચ જણનું કુટુંબ હતું. પિતા વાસુદેવ મીલમાં નોકરી કરતા. સુખદુઃખ ધરનું ગાડું ગબડાવ્યે જતા. પણ કેટલાક એવા કમભાગી હોય છે કે આપત્તિ તેમનો કેડો જ મૂકતી નથી. વાસુદેવના બે દીકરા એક સામાન્ય બિમારીમાં મૃત્યુ પામ્યા. અને એવામાં જ તેઓ જે મીલમાં નોકરી કરતા હતા તે મીલ બંધ પડી. ધરની આર્થિક પરિસ્થિતિ ડામાડોળ બનવા લાગી. ક્યારેક તો એક ટંક ચા અને રોટલો ખાઈ ચલાવી લેવું પડતું. પણ આત્મકૃપા વધુ પડી પછી બોડી પાઈ શરીરને ટકાવવા કોશિશ કરવા લાગ્યા. ક્યાંક થોડા નાણાં મળી તો ભુખ ન વેઠાતા પોતે એકલા હાલવો નાસ્તો કરી પેટનો ખાડો પુરી લેતા. હવે તેમને ધરની કોઈ ચિંતા રહી નહોતી. છેવટે પત્ની જાનકીએ દીકરીને સેવા શરૂ કરી, પેઈન ગેસ્ટ રાખી આવક ઊભી કરવા પ્રયત્નો શરૂ કર્યા. છતાં એક બાઈ માણસ જીવન સામે કેટલી ઝીંક લઈ શકે? અને એ પણ કાચમની દુખિયારી બાઈ... હવે દીકરી પણ ઉંમરલાયક થવા માંડી હતી. ગરીબ દીકરીનો હાથ કોણ પકડશે એની ચિંતામાં માતાની માનસિક હાલત બગડવા લાગી. સતત દેશન, ક્યારેક પતિની મારજૂડ, ક્યારેક તે શૂન્યમનસ્ક બની વિચારોમાં ખોવાઈ જતી. ખુબ વિચારોમાં ક્યારેક તે એકલી એકલી રડી પડતી...

અને કુટુંબે એને પાગલ સમજી એકની એક દીકરી સાથે પિયર મોકલી દીધી. દીકરી ગાયત્રીને ભણવું હતું પણ જીવનમાં અંધકાર સિવાય કંઈ દેખાતું ન હતું છેવટે ૨૦ વર્ષે એક સામાન્ય પરિવારમાં તેના લગ્ન કરી દેવાયા. મુરતિયો સામાન્ય મજૂરી કરી ઘર સંભાળતો. પણ બિલકુલ નિર્વ્યસની. ગાયત્રીને લાગ્યું જીવનમાં કંઈક આશાનો સુરજ ઉગશે. પણ જેનું નસીબ વાંકું તેના દરેક પાસા અવળા જ પડ્યા હોય છે. તેનો પતિ પણ થીમે થીમે વ્યસની બનતો ગયો. મિત્રોની સોબતે ક્યારેક છાંટો પાણી કરીને ઘરે આવતો. ત્યારે ગાયત્રીનું કાળજું વિધાતુ... બચપણથી સંઘર્ષ કરતી ગાયત્રી સામે હજુ ઝાંઝવાના જળ જ પીવાના હતા. પણ છતાં તે મક્કમ બની. પતિની આદત સુધારવા તેણે ઘણી કાકલુટી કરવા માંડી પણ પછી તો પતિમાં જાણે મદાનગી જાગી, હવે તેણે ધરમાં પૈસો આપવાનું બંધ કર્યું. બસ હરવું કરવું અને એશઆરામ. કોઈવાર ગાયત્રીને ખુશ કરવા દાંપત્યજીવન માણી લેતો... એ સિવાય પત્નીની કોઈ પરવા નહિ... અને ગાયત્રી ગર્ભવતી બની. તેને આશા બંધાઈ. સુખના દિવસો ક્યારેક તો આવશે, અને સમયાંતરે તેને ત્યાં એક દીકરાનો જન્મ થયો. ગાયત્રીની ખુશીનો પાર ન હતો. દીકરો કાલે મોટો થશે અને સુખના દા'ડા આવશે. દીકરો પણ હવે મોટો થવા લાગ્યો. કોઈના ધરકામ કરીને કે મજૂરી કરીને ગાયત્રી ઘરને નભાવી લેતી. નવાવટ પતીની પત્ની કરે પણ શું? હવે તો ખાલી પેટનો ખાડો પુરવાની વાત ન હોતી, દીકરાને ભણાવવાની પણ ચિંતા તેને કોરી ખાવા લાગી. મારા દીકરાની જીવનની રોળાઈ જશે. તેને કેમ કરીને મોટો કરીશ? ક્યારેક ધરના ખુણે આંસુના ઘુંટ પી લેતી. આ સિવાય તરસ છુપાવવાનો બીજો કોઈ રસ્તો એની પાસે બચ્યો ન હતો.

અને એક દિવસ આખા દિવસની થાકેલી, ભૂખથી ભાંગી પડેલી ગાયત્રી માનસિક અજબો વેઠતી પલંગમાં સુતા સુતા ભવિષ્યની ભયાનકતાનો વિચાર કરી રહી હતી, ત્યાં જ પતિદેવનું આગમન થયું.

પતિએ આવતાવેંત ગરમાગરમ ભજીયા બનાવવાની ફરમાઈશ કરી. ગાયત્રીએ કહ્યું, ધરમાં તેલનું ટીપુયું નથી. ચણાનો લોટ લાવવા પૈસા નથી અને પતિનો ગુસ્સામાં અપશબ્દો બોલી ગાયત્રીને બે તમાચા લગાવી દીધા. નબળો ઘણી પાવર બતાવે પણ ક્યાં? ગાયત્રીની આંખો યુવા લાગી, આંસુ તો ક્યાં બચ્યા હતા? પણ આજના આંસુ તેને બહુ આકરા લાગ્યા. આંસુનો ભાર પણ હવે તેનાથી જીરવાતો ન હતો. તેનામાં ચીસ પાડવાની પણ હામ રહી નહોતી અને ત્યાં જ મંદિરમાં ઘંટારવ થયો. દરરોજ આરતી સમયે મંદિરમાં દોડી જતી ગાયત્રી માટે આજનો ઘંટારવ હૃદય પર ઝીંકતા હયોડાના ઘા જેવો લાગ્યો. આજે તેણે ભગવાનને પ્રાર્થના નહિ, પણ ફરિયાદ કરી, પ્રભુ, તારે ત્યાં શંખનાદ, તારે ત્યાં અસકુટ, તારે માથે સોનાનો મુગટ, મોંઘા કીમતી વસ્ત્રો, તારે કંઈ જરૂર નહિ તોય તારા ચરણોમાં નાણાંની રેલમણેલ, અને મારે માટે એક ટંક રોટલા માટે ફાંફાં? તારા દર્શન કરીને મારે મેળવવાનું શું? તને ક્યાં દયા આવે છે? ધનવાનોની પરોણાગત કરવામાંથી તેને ક્યાં નવરાશ મળે છે? અને તે દેહથી કણસતી પથારીમાં જ પડી રહી. ક્યારે ઊંઘ આવી અને ક્યારે સવાર પડ્યું ખબર જ ન પડી. સવારે સુગંધ વખતે જળ ચઢાવતી ગાયત્રીના મનમાં આજે કંઈક વિચારોનું ધમાસણ ચાલી રહ્યું હતું. તેણે જળ ન ચઢાવ્યું... સવારની પૂજા પણ ન કરી, અને બસ ધરમાંથી નીકળી પડી... અર્ધભોખાનવસ્થામાં પોતાના પિયર જતી બસમાં બેસી ગઈ... પિયર આવતાં સીધી મેડિકલ સ્ટોર્સમાં ગઈ, કંઈક ખરીદી કરી, ઘરે આવી મમ્મીને કહ્યું, મમ્મી મારી તબિયત સારી નથી. મને થોડો આરામ કરવા દે... મમ્મીને ધ્રાસકો પડ્યો. પણ બેટા, આમ અચાનક? કંઈ ખેર-ખબર નહિ... બસ, મા પછી શાંતિથી વાતો કરીશું. મા સમસમી ગઈ, પણ તેણે મનને મનાવી લીધું, સારું બેટા, આરામ કર... અને ગાયત્રી પલંગમાં સુઈ ગઈ... બસ સદાને માટે... પછી તો તેણે કરવામાં થે આંખો ખોલી નહિ. બપોર થયા પણ દીકરી ન ઉઠતાં માએ તેને જગાડવા પ્રયત્ન કર્યો તો દીકરીની આંખો ફાટી ગયેલી,

મોંમાં ફીણ હતુ... અને મમ્મીના મોઢામાંથી ચીસ નીકળી ગઈ... અરે બેટા, આ તે શું કર્યું? ...લોકોના ટોળા ભેગા થયા... સો પરિસ્થિતિ પામી ગયા... અને સૌના આશ્ચર્ય વચ્ચે ગાયત્રીની મમ્મી ખડખડાટ હસવા લાગી... મા એ મગજની સમતુલા ગુમાવી દીધી... માતાનું નામ જાનકી હતું પણ આ જાનકીને સમાવવા માટે ધરની જગા આપવા તૈયાર ન હતી... સૌની આંખો આંસુથી ઉભરાઈ... બિચારીએ બહુ દુઃખ વેઠ્યું.

ઉપર આભ અને નીચે ધરતી વચ્ચે જનમની દુખિયારી ગાયત્રીના અગ્નિસંસ્કાર કરાયા. આવી અત્યંત કરૂણ પરિસ્થિતિમાં ગાયત્રીનો દીકરો ધો. ૧૨ કોમર્સની પરીક્ષા આપી રહ્યો હતો. જીવનની પરીક્ષા હારી ગયેલો ૧૭ વર્ષના વિદ્યાર્થીની માનસિકતા અને હૃદયની વેદનાનું વર્ણન કોણ કરી શકે? દીકરો દિશાહીન બની ગયો. એક માત્ર સહારો નાનાનો હતો... પણ હજુ કહાનીનો અંત નથી આવતો. ધો. ૧૨ કોમર્સ પાસ કર્યા પછી તેણે બી.કોમ. સુધી અભ્યાસ કર્યો. અને ઉમરલાયક થતાં નાનાએ તેને પરણાવ્યો પણ ખરો, તેને સુખી દાંપત્યજીવનના અરમાન હતા. એક કંપનીમાં પટાવાળાની નોકરી લાગી હતી... પણ નસીબ અકલ્પ્ય કરતું બે ડગલા આગળ હતું... તેની પત્નીએ એક જ મહિનામાં પોત પ્રકાશ્યું... તે અત્યંત જગડાખોર હતી. પોતાનું યાયું જ કરવાવાળી ધરની કે પતિની જરાય પરવા નહિ... યુવાનાના ભારે વહાણ ડુબી ગયા. આ યુવાન જીવનની આંતરતા સંક્રામ કલાત ખેલતા અધમુઓ બની ગયો છે પણ શું થાય, જીવન પૂરી તો કરવી પડશે...?

આ પરિવારની હાલતથી અત્યંત દ્રવિત થઈ ગાંધીનગરના એક બહેને એક પુસ્તક પ્રકાશિત કર્યું છે જેનું ટાઇટલ છે 'નારી' આ પુસ્તકના નિમિત્તે જે કંઈ કાળો ભેગો થાય તે બધી રકમ તે યુવાનને આર્થિક મદદ કરે છે. આ યુવાન એટલો સ્વમાની છે કે તેને કંઈ મુશ્કેલી હોય ત્યારે કોઈની આગળ હાથ લંબાવતો નથી. સાચે જ દુર્ભાગ્ય કોઈનો પીછો કરે પછી તેનું નહોતપનોત કાઢી નાખે છે. કમના સિદ્ધાંતમાં માનનારા લોકો આ પરિવાર માટે શું કરશે...?

સમાજ ચિંતન

- ખેડવાલ પ્રજાપતિ